

د انسانانو د قاچاق راپور

د انسانانو له قاچاق سره د مبارزې او څارنې د دفتر لخوا

د جون ۱۴مه، ۲۰۰۴

افغانستان

افغانستان د ښځو او ماشومانو د قاچاق ځای او د تیریدو لاره ده چې بیا روسته له دغو ماشومانو څخه د فحشاء او کارونو لپاره گټه اخستل کیږي. ماشومان د خیر غوښتلو، کار او بد لمنې په خاطر پاکستان، ایران او سعودی عربستان ته قاچاق کیږي. ماشومان زیاتره د هغوی د پلار او د مور په خوښه قاچاق کیږي ځکه هغوی ته ویل کیږي چې اولادونه به ئې په بهر کې ښه تعلیم ولري او ښو دندو ته به لاره پیدا کړي. د ۲۰۰۴م کال په لومړیو کې له ۲۰۰ څخه زیات افغان ماشومانو له سعودی عربستان څخه بیرته خپل هیواد ته راستانه کړای شول. ښځې او ماشومان تښتول کیږي، دواډه په غلطو وعدو سره غولول کیږي او یا د اجباري واده او بدلمنې په خاطر په پاکستان کې خرڅیږي. ښځې او نجونې همدارز په هیواد کې دننه د پورونو د خلاصولو، د بدبو د حل کولو، جبری واده، کار او بدلمنې په خاطر قاچاق کیږي. ماشومان هم په هیواد کې دننه دکار او بدلمنې په خاطر تښتول کیږي. ایرانی ښځې د افغانستان له لاری پاکستان ته قاچاق کیږي او په زور سره تری په فحشا کې کار اخستل کیږي.

د ډیرو لږو منابعو په درلودلو سره سره بیا هم په ۲۰۰۳م کال کې د انسانانو د قاچاق پرضد د افغانستان د انتقالی اسلامی دولت هلې ځلې د ستایلو وړ دي. پدی هکله د تیر کال معلومات په تیره بیا د مهاجرت د نړیوال سازمان زړه بوگنونکی راپور ښیي چې د افغانستان د انساني قاچاقو ستونزه څومره زیاته ده او پدی توگه ددغی راپور په هکله د نوموړی هیواد لخوا د کار پیلول یو پرځای کار گڼي.

د افغانستان اسلامی انتقالی دولت د قاچاق د له مینځه وړولو د لږ تر لږه معیارونو سره ځان په بشپړه توگه ندی برابر کړی خو د منابعو د کموالی سره سره دغه هیواد زیار باسی چې ځان له دغو معیارونو سره برابر کړي. د یو داسی هیواد په توگه چې له ۲۰ کاله زیاتي جگړې نه روسته په انتقالی مرحله کې دی، حکومت زیار باسی چې خپل بنسټونه بیا جوړ کړي او پولیس او قضائی سیستم له سره تأسیس کړي. د افغانستان د حکومت لخوا د قاچاق

ضد د یو هراړ خیزه قانون منظورول او پدی هکله د مرسته کونکو او نړیوالو سازمانونو څخه د پرله پسې مرستې غوښتنه دا ښیې چې حکومت غواړي خپلې روستې هڅې دوامداره او ټینګې کړي.

تعقيب

د انساني قاچاق پر ضد د افغانستان د قانون تطبیقونکو ادارو اقدامات په ۲۰۰۳م کال کې ښه شويدي.

پدی کال کې پولیسو قاچاق وړونکی نیولی او د پښو قربانیان ئې ژغورلي دي. د هیواد قضائي سیستم اوس د قانوني لایحو، اسلامي شریعت او د قومي دستورونو د یوې مجموعې نه د قانون په توګه کار اخلي. د انسانانو قاچاق وړونکی د ټولو هغو قوانینو له مخې محاکمه کیدای شي چې تښتونه، بدلمنی، جبری کار، د کوچنیو ماشومانو لېږدونه او د ماشومانو په خطر کې اچول منع کوي.

د ۲۰۰۳م کال په سپتمبر کې پولیسو په تخار کې یو کاروان ودراره چې له ۵۰ نه زیات ماشومان ئې لېږدول چې په نتیجه کې ئې ۸ کسه د قاچاق په تور ونيول شول. دوه کسه په بغلان کې ونيول شول چې د ادعا له مخې غوښتل ئې ۱۲ ماشومان د بدخشان له ولایت نه د پاکستان د پېښور ښار ته قاچاق کړي. د حکومتی مقاماتو تر مینځ د ډاډمنو اړیکو نشتوالی او په عمومي توګه د جنایتونو د شمیر په هکله د احصائي نشتوالی د قاچاق د پېښو د منظمې څارنې مخه نیسي. د افغانستان د انتقالی اسلامي دولت د منابعو په پام کې نیولو سره د سرحداتو بشپړه څارنه ممکنه نده.

ساتنه

د کار او ټولنیزو چارو وزارت په ۲۰۰۳م کال د ملګرو ملتونو د ماشومانو د وجهی صندوق یا یونیسف په مرسته د لېږدونې او کورنیو د تصدیق یو سیستم جوړ کړ چې د کورنیو سره د قاچاق شویو ماشومانو په بیا یو ځای کولو کې مرسته وکړي. د ۲۰۰۴م کال د مارچ تر میاشتی پوری له سعودی عربستان نه ۲۱۹ ماشومان افغانستان ته راستانه کړای شول. د افغانستان د کار او ټولنیزو چارو وزارت او د بشري حقوقو مستقل کمیسیون په محلی سطحې د هر ماشوم بیا یو ځای کیدل څاری او لیکلی ضمانت ترلاسه کوي چې ماشوم به بیا له

کورنه لری نه لېږل کېږي. د یو ځای کولو د دغو لمرنیو خدماتو نه پرته چې پکې د جامو ورکول، د اوسیدو موقت ځای، د اسنادو ترتیبول او څارل شامل دي، حکومت د مالي ستونزو له امله د نورو مرستو توان نلري.

مخنیوی

د افغانستان اسلامي انتقالی دولت د څو وزارتونو د استازو په ګډون د ماشومانو د قاچاق ضد کمیسیون جوړ کړ چې په هغو کې د نړیوالو سازمانو استازی هم شامل وو چې د وزارتونو ترمینځ د کارونو په تنظیم کې مرسته وکړي. یونیسف او د افغانستان د بشري حقوقو مستقل کمیسیون د سپتمبر په میاشت کې د ماشومانو د تېستونې په هکله یو ورکشاپ جوړ کړ چې په هغې کې د ټولو ۳۲ ولایتونو څخه د پولیسو افسرانو، د عدلیې او د بنځو چارو د وزارت مامورینو او د کابل د ماشومانو د محکمې غړو ګډون کړی وو. د حج او اوقاف وزارت هم په کابل کې د ۱۰۰ مولویانو سره غونډه وکړه چې د هغوی له نفوذ نه په ګټې اخستلو سره د قاچاق ضد پیغامونو په خپرولو کې له هغوی نه مرسته وغواړي. د اکتوبر په میاشت کې حکومتي او ولایتي مقاماتو په هغو ورکشاپونو کې ګډون وکړ چې د کندز او تخار په ولایتونو کې جوړ شوي وو. د افغانستان د بشري حقوقو مستقل کمیسیون د ماشومانو د قاچاق په هکله یو ورکشاپ جوړ کړ او پدی هکله ئې بنونځیو، حکومتي ادارو او د پولیسو مرکزونو ته یو شمیر پوسترونه وويشل.